

הנחיה מס' 4.3 - חלוקת העבודה בין הפרקליטות לבין המשטרה בנוגע לעבירות תעבורה שבהן מעורבים שוטרים	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: כז בטבת התשס"ג, 1 ינואר 2003	2 מרץ 1994

4.3 חלוקת העבודה בין הפרקליטות לבין המשטרה בנוגע לעבירות תעבורה שבהן מעורבים שוטרים

1. סעיף 49ט(א) לפקודת המשטרה¹, קובע כי המחלקה לחקירות שוטרים (להלן: "מח"ש") תחקור כל עבירה הכלולה בתוספת הראשונה לפקודה, שבביצועה חשוד שוטר.
2. בתוספת הראשונה נקבע, כי מח"ש לא תחקור חשד לביצוע עבירת תעבורה, כהגדרתה בסעיף 1 לפקודת התעבורה². לפיכך, עבירות תעבורה נחקרות על ידי המשטרה, אף אם היה שוטר מעורב בתאונה.
3. יחד עם זאת, אין זה ראוי כי ההחלטה בדבר ההעמדה לדין או סגירת התיק תתקבל בתיקים הללו על ידי המשטרה עצמה. לפיכך, נהגה המשטרה מאז ומתמיד, להעביר סוגים מסויימים מכלל התיקים שבהם נחשדו שוטרים בביצוע עבירות תעבורה להחלטת הפרקליטות. אלא, שבנושא זה שררו בעבר חוסר סדר והעדר עקביות לגבי חלוקת הסמכויות בין המשטרה לפרקליטות בכל הנוגע להעמדה לדין ולגניזה של התיקים הללו.
4. כיוון שכך, ובעקבות דיונים שנערכו בין משטרת ישראל לפרקליטות, נקבעו עקרונות הטיפול בתיקי תעבורה שבהם מעורבים שוטרים. להלן יפורטו עקרונות אלה, אשר נועדו לקבוע סדר ואחידות בנושא זה. על פי עקרונות אלה יפעלו כל יחידות המשטרה והפרקליטות הנוגעות בדבר.
5. העקרונות, שאושרו על ידי מפכ"ל המשטרה, אמורים להיכלל גם בפקודת המטה הארצי הנוגעת בדבר, העוסקת בנושא³.
6. יצויין, כי פקודה זו מבחינה בין שני מצבים עקרוניים של תאונת דרכים: תאונת דרכים עם נפגעים (ע.נ.) ותאונת דרכים שבה נגרם נזק רכוש בלבד (נ.ב.). על פי חלוקה זו נקבעו גם העקרונות שיפורטו להלן.
7. כמו כן, קיימת פקודה נפרדת הדנה בביצוע עבירת תעבורה שלא גרמה לתאונת דרכים⁴. במקרה כזה ההתייחסות הינה לדו"ח התנועה שנרשם בעקבות ביצוע העבירה, נושא שיידון להלן.

¹ פקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971, נ"ח 390.

² פקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961, נ"ח 173.

³ "הטיפול בתאונת דרכים שמעורבים בה אנשי משטרה הנוהגים בכלי רכב משטרהיים" פקודת המטה הארצי 13.03.05 (התשנ"ד).

⁴ "טיפול המשטרה בעבירות תעבורה" פקודת המטה הארצי 13.02.01 (התשנ"ד).

הנחיה מס' 4.3 - חלוקת העבודה בין הפרקליטות לבין המשטרה בנוגע לעבירות תעבורה שבהן מעורבים שוטרים	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: כז בטבת התשס"ג, 1 ינואר 2003	2 מרץ 1994

8. על פי החוק חייבת המשטרה להעביר להחלטת פרקליט המחוז, רק תיק שעניינו תאונת דרכים קטלנית או תיק שעניינו תאונת "פגע וברח", שבו היה מעורב שוטר. אולם, בדיונים שהוזכרו לעיל הוחלט, כי המשטרה תעביר תיקים נוספים לטיפול הפרקליטות, וזאת כדי למנוע לזות שפתיים ופגיעה במראית פני הצדק.

9. להלן יפורטו אפוא, סוגי התיקים שאותם תעביר המשטרה לפרקליטות, לצורך קבלת החלטה:

א. **כל תיק תאונת דרכים עם נפגעים**, שבה היה מעורב שוטר שנהג בכלי רכב (בין אם כלי הרכב היה משטרתי ובין אם לאו), יועבר על ידי המשטרה לפרקליטות לאחר השלמת החקירה, לשם קבלת ההחלטה בדבר העמדה לדין או גניזת התיק.

תיקים אלה יועברו לפרקליטות בכל מקרה, בין אם קיים חשד לכאורה לביצוע עבירה על ידי השוטר ובין אם לאו. לפיכך, הפרקליטות תחליט גם באשר להעמדתו לדין של אזרח שהיה מעורב בתאונה כזו, אם מהתיק עולה נגדו חשד לכאורה לביצוע עבירה.

ב. בנוסף, יועברו לפרקליטות גם **תיקי תאונת דרכים שבהם נזק בלבד**, אם מהתיק עולה חשד כי שוטר חשוד בביצוע עבירה הכלולה בתוספת הראשונה לפקודת התעבורה.

ג. עוד יועברו לפרקליטות תיקי תאונת דרכים - נזק בלבד, שבהם חשוד **קצין משטרה בדרגת ניצב משנה ומעלה** בביצוע עבירה הכלולה בתוספת השנייה לפקודת התעבורה.

10. לפרקליטות לא יועברו דו"חות תנועה שנרשמו נגד שוטרים בגין ביצוע עבירת תעבורה, אם זו לא גרמה לתאונת דרכים.

11. בכל התיקים שיועברו לפי סעיף 9 לעיל, תחליט הפרקליטות על העמדה לדין או על גניזת התיק.

12. מדיונים שקוימו בישיבות פרקליטי מחוזות בעבר עלה, כי לא תמיד נשמרו על ידי המשטרה כללים אחידים בנושא זה. לפיכך, יש להיות מודעים לנהלים האמורים ובמקרה של חריגה מהם, ניתן להשיב למשטרה תיק שהועבר לפרקליטות בניגוד לנהלים או לדרוש לקבל תיק שלא הועבר.

13. מכל מקום, אם הועבר לפרקליטות תיק תעבורה שבו היה מעורב שוטר, בין אם על פי הנהלים ובין אם לאו, והפרקליטות בדקה אותו וביקשה השלמת חקירה מן המשטרה, ברור כי אין המשטרה יכולה להחליט - בשלב זה - על גניזת התיק.

14. לצערנו, אירעו בעבר מספר מקרים מעין אלה, ולפיכך יש להקפיד כי המשטרה לא תפעל בדרך זו, אלא תשיב בכל המקרים הללו את התיק לפרקליטות.

הנחיה מס' 4.3 - חלוקת העבודה בין הפרקליטות לבין המשטרה בנוגע לעבירות תעבורה שבהן מעורבים שוטרים	הנחיות פרקליט המדינה
עדכון אחרון: כז בטבת התשס"ג, 1 ינואר 2003	2 מרץ 1994

15. בכל המקרים שבהם מחליטה הפרקליטות להגיש כתב אישום נגד שוטר בגין עבירת תעבורה, בתיק שהועבר לטיפול, ינוהל התיק על ידי הפרקליטות. במקרים שבהם מחליטה הפרקליטות להגיש כתב אישום רק נגד האזרח שהיה מעורב בתאונה, יועבר התיק לטיפול התביעה המשטרתית.

16. בכל המקרים שבהם מחליטה המשטרה להגיש כתב אישום נגד שוטר בגין עבירת תעבורה, בתיק שהיה בטיפול, ינוהל התיק נגד השוטר על ידי התביעה המשטרתית, אלא אם קיימים נימוקים מיוחדים להעברת התיק לפרקליטות, כגון מקרים שבהם מדובר בהגשת כתב אישום נגד קצין משטרה בכיר, או מקרים שבהם מואשמים השוטרים בעבירות חמורות יחסית.